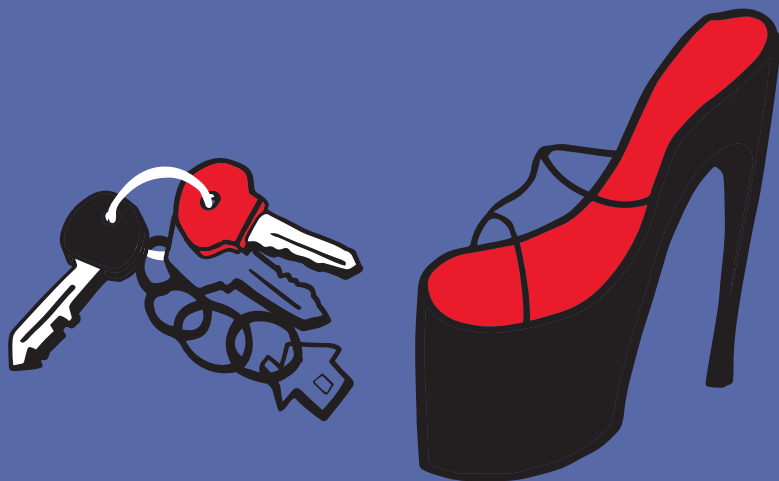

ZELFSTANDIG WERKENDE SEKSWERKERS

VOOR WIE IS DEZE BROCHURE?

Deze brochure is geschreven voor zelfstandig werkende sekswerkers. Je bent zzp'er en je hebt geen exploitant of beheerder die jouw afspraken of belastingzaken regelt. De informatie is relevant voor mensen die vanuit huis werken. Voor zelfstandige escorts staat er ook handige informatie in.

WAT STAAT ER IN DEZE BROCHURE?

- Met welke regels moet je rekening houden?
- Gevolgen van een controle
- Belangrijke vragen om te stellen
- Do's and don'ts

MET WELKE REGELS MOET JE REKENING HOUDEN?

Sekswerk is legaal in Nederland. Gemeentes bepalen zelf de regels voor sekswerk in hun gemeente, vaak in de vorm van een vergunningensysteem.

HOE VIND JE DE LOKALE REGELS?

De gemeente stelt de regels op in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV).

Die kan je vinden door te googelen: jouw gemeente + APV + prostitutie. Je kunt ook in de APV zoeken naar het hoofdstuk over prostitutie. Kijk naar de datum voor de meest actuele versie!

In sommige gemeentes mag thuiswerken en escort zonder vergunning NIET.

In veel gemeentes zijn de regels rondom zelfstandig werken niet altijd duidelijk! Soms wordt zelfstandig werken niet eens genoemd. Ook al zijn de regels onduidelijk, zorg wel dat je ze kent.

WIE CONTROLEERT JOUW WERKZAAMHEDEN?

- Politie
- Toezichthouders (gemeente of politie)
- Een gemengd controleteam, bijv. gemeentelijke prostitutie controle, woningbouw, belastingdienst en sociale dienst.

HOE WETEN ZIJ DAT JE ZELFSTANDIG WERKT?

- Advertenties op internet.
- Het controleteam maakt een afspraak alsof ze een klant zijn.

WAAROM CONTROLEREN ZIJ?

- De politie controleert op mensenhandel en of je wel een vergunning hebt (als je die volgens de APV moet hebben).

- Gemeentelijke toezichthouders controleren of je wel een vergunning hebt (als je die volgens de APV moet hebben).
- De sociale dienst controleert of je geen uitkering hebt terwijl je werkt.
- De woningbouw kan bijv. controleren of je het huis niet gebruikt voor andere doelen dan de huisvestingsverordening toestaat.

Let op! De politie heeft een dubbele pet op bij prostitutiecontroles. In eerste instantie is de politie op zoek naar (slachtoffers) van mensenhandel (strafrecht). Echter, voor prostitutie doen ze vaak ook controles als toezichthouder (bestuursrecht). De politie heeft dan dezelfde bevoegdheden als andere toezichthouders.

CONTROLEURS STAAN VOOR JE DEUR, WAT NU?

- Vraag altijd **wie** ze zijn, **van welke instantie** en **waarom** ze er zijn.
- Zowel de politie als de gemeentelijke toezichthouders moeten zich kunnen **legitimeren** (mag ook met een werkpasje).
- **Neem alles op je telefoon op.** Dat mag je stiekem of openlijk doen.

MOET JE CONTROLEURS BINNENLATEN?

Politie

Dat hangt ervan af of ze er als politie of als toezichthouder staan. In de eerste geval verdenken ze je van een misdrijf of controleren ze of je slachtoffer van mensenhandel bent. Om binnen te komen hebben ze een huiszoekingsbevel nodig. In het tweede geval, dus de politie treedt op als toezichthouder, controleren ze of je een vergunning hebt. Er gelden dan andere regels.

Let op: werken zonder vergunning is geen misdrijf! Zie hieronder de regels als je gecontroleerd wordt door toezichthouders.

Toezichthouders

- In beginsel moet je meewerken aan bestuursrechtelijke controles. Je hebt de plicht om informatie te verstrekken en je moet antwoord geven op hun vragen.

Jouw rechten

- Ze mogen echter niet **zonder jouw toestemming** je woning binnenkomen.
- Ze mogen **alleen vragen stellen die te maken hebben met het doel van de controle**, bijv. om te bepalen of je thuis werkt en of je een vergunning nodig hebt.
- Toezichthouders en politie mogen in beginsel geen foto maken van je identificatiemiddel. Als dit toch gebeurt vraag dan op welke wettelijke grondslag zij dit doen.
- Ze mogen ook **niets meenemen**.
- Je geeft je toestemming door het ondertekenen van het Informed consent formulier. Dat moeten ze bij zich hebben! Vraag daarnaar. Als ze geen formulier bij zich hebben, laat je ze niet binnen. Je kan je toestemming altijd intrekken. Je mag ook bedenktijd van bijv. een kwartier vragen.
- Als je ze toestemming geeft om binnen te komen, mogen ze **niet** in alle kamers of alle kastjes kijken. Daar moet jij telkens apart toestemming voor geven. Je kan ze bijv. ook in het halletje laten staan.
- Ze moeten uitleggen wat de **gevolgen** zijn van **niet meewerken**. Als je bijvoorbeeld een uitkering van de sociale dienst hebt, kan dit gevolgen hebben voor je recht op een uitkering. Maar het kan ook zijn dat niet meewerken geen gevolgen heeft. Ook dat moeten ze meedelen. In dat geval hoef je ze dus ook niet binnen te laten!

De praktijk

- In de praktijk zullen zij er alles aan doen om met je te spreken. Dit kan ook betekenen dat ze vanaf de gang/galerij gaan roepen waar het over gaat, of langs bij je burens om buurtonderzoek te doen.
- **Ze kunnen dreigen met boetes, dwangsommen of huisuitzetting.** Neem in dat geval zo snel mogelijk contact met PROUD op.

MOGELIJKE GEVOLGEN VAN HET WERKEN ZONDER VERGUNNING

De controle is slechts het begin van een procedure. Daarna kan de gemeente je een brief sturen, een gemeentelijk besluit, waarin het laat weten de volgende stappen te willen nemen:

- Een boete opleggen.
- Een last onder dwangsom.
- Daarnaast kan de gemeente het aan je huurbaas laten weten en die kan proberen je uit huis te zetten.

Dit mag niet zomaar! Neem altijd contact op met proud!

Je kunt altijd in bezwaar tegen een gemeentelijk besluit. Het bezwaar moet binnen zes weken na verzending van besluit worden ingediend. Een zienswijze (een reactie) op een voornemen tot besluit moet vaak binnen twee weken worden opgestuurd.

BELANGRIJKE VRAGEN

Waarom bent u hier, wat komt u doen en wat is de aanleiding?

Zij moeten jou uitleggen wat de reden en het doel van het huisbezoek is. Aanleiding kan bijvoorbeeld een advertentie op Kinky zijn. Ze mogen alleen vragen stellen die te maken hebben met het doel waarvoor ze komen, bijvoorbeeld om te bepalen of je thuis werkt en/of je een vergunning nodig hebt.

Bent u allemaal van de politie of zijn er ook andere toezichthouders bij?

Andere handhavers kunnen bijvoorbeeld van de sociale dienst zijn, de woningbouw (overtreding huisvestingsverordening) of de belastingdienst.

Wat is uw naam en kunt u zich legitimeren?

Zij zijn verplicht zich te legitimeren en te vertellen wat hun functie is.

Als ze een foto maken van je identificatiemiddel:

Op basis van welke wettelijke grondslag mag u een foto maken van mijn identificatiemiddel?

Er moet een wettelijke grondslag zijn voor het nemen van een foto van jouw identificatiemiddel die het doel van hun controle dient.

DO AND DON'TS

- Probeer altijd rustig te blijven. Geef rustig antwoord op de vragen.
- Denk nu alvast na hoe je wil reageren als de politie langskomt. Dat voorkomt stress op het moment zelf.
- Neem het gesprek op met je telefoon! Dit is niet verboden, ook niet als je het stiekem doet. Zorg wel voor genoeg ruimte op je telefoon.
- Schrijf de naam op van elke controleur/agent.
- Dien een klacht in bij de gemeente (zie hieronder).

KLACHT INDIENEN

Bestuursorganen, zoals de gemeente, zijn vaak gevoelig voor klachten. Een ambtenaar kan zijn of haar baan verliezen als ze hun integriteitsbelofte schenden. Een klacht kan bijvoorbeeld gaan over intimidatie of onbeschoft gedrag, over vragen die niets te maken hebben met het doel van de controle, of over zonder toestemming binnen komen of zonder toestemming kastjes opentrekken.

Voorbeelden van opmerkingen die niet mogen zijn: *“Wat je doet is slecht, je moet eruit”, “Wat doet zo’n leuk meisje als jij in de prostitutie”, “Getrouwd? In deze business?”*, of tegen een transvrouw steeds *‘mijnheer’* zeggen. Soms gaat het om dingen die de politie/toezichthouders ook gewoon hadden kunnen vragen.

Dat geldt bijvoorbeeld ook voor een buurtonderzoek. Als ze een onderzoek naar jou doen, moeten ze met het lichtste middel beginnen, dat wil zeggen een gesprek met jou. Een buurtonderzoek is een zwaar middel met grote gevolgen. Dit middel zouden ze als laatst moeten gebruiken.

Een klacht moet je indienen bij het bestuursorgaan waar het over gaat. Hoor je niets binnen 6 weken, dan kan je naar de Nationale Ombudsman. PROUD kan je daarbij helpen.

Als je vragen hebt over de inhoud van de folder mail of bel ons dan!

PROUD (The Dutch Union for Sex workers) komt op de voor de rechten van sekswerkers in Nederland. Voor meer informatie of andere vragen mail dan naar info@wijzijnproud.nl!

Juridisch loket

- Wij geven juridisch advies aan sekswerkers. Mail je vragen naar juridischadvies@wijzijnproud.nl

Workshops

- Kijk voor de actuele data en locaties van workshops op www.wijzijnproud.nl

Veldwerk

- Wil je dat we langskomen? Mail dan naar veldwerk@wijzijnproud.nl

Enge Kerksteeg 3
1012 GV Amsterdam

+31 (0)6 28445537
info@wijzijnproud.nl